

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius, tel.8 70662008, el.p. aaa@gamta.lt, http://aaa.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

VĮ Ignalinos atominėi elektrinei
El. p. iae@iae.lt

2022-04-11 Nr. ĮS-1571(7.3E)

Kopija
Adresatams pagal sąrašą

SPRENDIMAS DĖL IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS 119 PASTATO, G1, G2, D0, D1, D2 BLOKŲ LIKUTINĖS ĮRANGOS IŠMONTAVIMO IR DEZAKTYVAVIMO (2301, 2302 PROJEKTAI) GALIMYBIŲ 2022-05- NR. (30.2)-A4(E)-

1. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas

Valstybės įmonė Ignalinos atominė elektrinė, Elektrinės g. 4, K47, Drūkšinių k., LT-31152 Visaginas, tel. (8 386) 28905, faks. (8 386) 24387, el. p. Barinov@iae.lt.

2. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas

Valstybės įmonė Ignalinos atominė elektrinė, Elektrinės g. 4, K47, Drūkšinių k., LT-31152 Visaginas, tel. (8 386) 28349, faks. (8 386) 24387, el. p. Pырchak@iae.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas

Ignalinos AE 119 pastato, G1, G2, D0, D1, D2 blokų likutinės įrangos išmontavimas ir dezaktyvavimas (2301, 2302 projektai).

Planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) atitinka Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (įstatymo redakcija iki 2017 m. spalio 31 d.) (toliau – PAV įstatymas) 1 priedo 3.2 papunktyje nurodytą veiklą – atominių elektrinių ar kitų branduolinių reaktorių įrengimas bei tokių elektrinių ar reaktorių demontavimas ar uždarymas, kuriai vadovaujantis PAV įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 punktu turi būti atliktas poveikio aplinkai vertinimas (toliau – PAV).

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta

Ignalinos atominė elektrinė (toliau – IAE) yra išsidėsčiusi šiaurės rytinėje Lietuvos dalyje, ant Drūkšių ežero kranto, apytiksliai 140 km atstumu nuo Lietuvos sostinės Vilniaus, netoli valstybės sienų su Baltarusija ir Latvija (apytiksliai 8 ir 4 km atitinkamai), adresu Utenos apskr., Visagino m. sav., Drūkšinių k., Elektrinės g. 4.

Pagal Visagino savivaldybės administracijos 2010-05-19 įsakymu Nr. IV-460 „Dėl detaliojo plano patvirtinimo“ patvirtintą VĮ „Ignalinos atominė elektrinė“ žemės sklypų detalų planą IAE reikmėms naudojamas žemės plotas yra 419.1762 ha. 119 pastatas ir G1, G2, D0, D1, D2 blokai sudaro 101/1 ir 101/2 pastatų pagrindinius korpusus ir yra 400 m atstumu nuo Drūkšių ež. kranto IAE pramoninės aikštelės kontroliuojamosios zonos teritorijoje.

5. Planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Nuo 2010 m. sausio 1 d. pagrindinė IAE veikla yra eksploatavimo nutraukimas. PŪV, kuriai vykdomas šis poveikio aplinkai vertinimas – IAE 119 pastato, G1, G2, D0, D1, D2 blokų likutinės įrangos išmontavimas ir dezaktyvavimas (2301, 2302 projektai), yra du eksploatavimo

nutraukimo projektai, vykdomi pagal naujos redakcijos Galutinį IAE eksploataavimo nutraukimo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2020-08-11 įsakymu Nr. 1-248. 2301 ir 2302 projektų tikslas – saugiai ir ekonomiškai efektyviai išmontuoti ir dezaktyvuoti IAE 119 pastato, G1, G2, D0, D1, D2 bloką likutinę (nebeeksploatuojamą) įrangą, g/b ir metalines konstrukcijas, užterštą betoną, siekiant vėliau atlikti susidariusių atliekų pirminį apdorojimą ir galutinį sutvarkymą, laikantis galiojančių šių veiklą reglamentuojančių normatyvinių dokumentų reikalavimų.

Informacija apie PŪV pagrindinius darbų atlikimo etapus ir technologinius procesus

PŪV metu bus išmontuota ir dezaktyvuota sekanti likutinė įranga ir sistemos:

- radiacinės saugos kontrolės sistemos;
- ventiliacijos ir oro kondicionavimo sistemos;
- ryšių, gaisrinės ir apsauginės signalizacijos sistemos;
- vidaus gaisrinio vandens tiekimo ir automatinio gaisro gesinimo sistemos;
- šilumos tiekimo ir šildymo sistemos;
- paliktos veikti sistemos (elektros tiekimo sistemos, kontrolinių matavimo prietaisų ir automatikos sistemos);
- apšvietimo sistemos;
- nuotekų surinkimo ir išsiurbimo, spec. kanalizacijos sistemos;
- pramoninės lietaus kanalizacijos (gamybinių ir paviršinių nuotekų) sistemos;
- suslėgtojo oro sistemos;
- chemiškai nudruskinto vandens ir specialiai papildomai išvalyto kondensato sistemos;
- chemijos technologinės komunikacijos;
- konstrukcijų iš valcuotojo metalo elementai (aikštelės, kopėčios, turėklai, aptvėrimai, perdangos ir pan.), paliktų eksploatuoti įrenginių ir įrangos išmontavimo etape;
- gelžbetonis;
- atliekų pirminio apdorojimo barų įranga (kilnojamoji įranga);
- liftai ir elektrifikuoti kėlimo mechanizmai (kranai, keltuvai, talės, vienbėgiai ir kt.);
- patalpų durys, grindų danga (plastikatas, linoleumas ir t.t.).

PŪV, vykdamas IAE 119 pastato, G1, G2, D0, D1, D2 bloką likutinės įrangos išmontavimą ir dezaktyvavimą (toliau – I ir D), bus vykdoma laikotarpiu iki 2038 m. (detalesnę informaciją apie PŪV etapus, jų sąveiką ir vykdymo terminus žr. PAV ataskaitos 1.6 skyriuje). Pagrindinės išmontuojamos likutinės įrangos sąrašas ir apytikslė masė pateikiama PAV ataskaitos 1.4-1 lentelėje, bendra išmontavimo atliekų sudėtis pateikta 1.4-2 paveikslėlyje. Vykdamas PŪV, bus išmontuota apie 62 905 t likutinės įrangos, t.t gelžbetonis 39162 t (62 %)

PAV ataskaitoje daroma prielaida, kad atliekos bus 0, A klasės. Prognozuojamos atliekų masės pagal klases pateiktas lentelėje:

Atliekų masė, t			
0 klasė	A klasė	B klasė	C klasė
18794	44111	-	-

Įrenginiams išmontuoti bus naudojami išardymo, mechaninio ir terminio pjaustymo metodai. Likutinė įranga, sudaryta iš atskirų elementų su nuimamomis jungtimis, bus išmontuojama išardymo metodu, naudojant standartinius šaltkalvio įrankius ir veržliarakčius. Likutinės įrangos iš anglinio plieno terminiam pjaustymui bus taikomas pjovimas deguonies ir acetileno dujomis, o likutinės įrangos iš nerūdijančiojo plieno – plazminis pjovimas. G1,2 bloką perdangų ir turbinų pamatų gelžbetoninėms konstrukcijoms išardyti planuojama naudoti šlapiojo pjovimo deimantine viela įrangą. Išmontavus likutinę įrangą bloką patalpose, bus atliekamas metalinės grindų ir sienų dangos (jei tokia yra) bei plastikinės grindų dangos išmontavimas,

ventiliacijos, priešgaisrinių sistemų ir apšvietimo įrangos išmontavimas bus atliekamas paskiausiai. Išmontuojamų likutinių įrenginių dezaktyvavimo procesą planuojama vykdyti pirminio apdorojimo baruose turimais įrenginiais ir jį vykdys personalas, turintis panašaus pobūdžio darbų vykdymo patirtį, taip pat remiantis analogiškais įrangos išmontavimo ir dezaktyvavimo projektais (G1, G2, D0, D1, D2 blokų įrangos I ir D projektai).

Likutinės įrangos išmontavimas bus atliekamas 119 pastate, G1,2 ir D0,1,2 blokuose. Likutinės įrangos fragmentavimas (smulkinimas) ir dezaktyvavimas bus atliekami G1 bloke, naudojant 2014 m. sumontuotus atliekų pirminio apdorojimo barų (APAB) įrenginius, skirtus turbinų salės įrangos I ir D darbams atlikti (2206 projektas), taip pat 130/2 pastate, naudojant 2019 m. sumontuotus APAB įrenginius, skirtus visų I ir D projektų darbams atlikti. Išmontavus APAB G1 bloke (~2026 m.), APAB planuojama naudoti tik 130/2 pastate.

Pagrindiniai darbų atlikimo etapai ir technologinės operacijos:

- nuoseklus likutinės įrangos išmontavimas;
- išmontuotos likutinės įrangos transportavimas į pirminio atliekų apdorojimo barus: smulkinimui, dezaktyvavimui, pakavimui;
- išmontuotos likutinės įrangos fragmentavimas (smulkinimas) nustatytoje zonoje pagal užterštumo lygį (119 pastate arba G1 bloke);
- išmontuotos likutinės įrangos, esančios G1 bloke ir 130/2 pastate, dezaktyvavimas;
- radiacinės taršos, išmontuotos ir dezaktyvuotos likutinės įrangos bei pakuočių dozimetriinių matavimų atlikimas prieš transportavimo operacijas;
- 119 pastato, G1,2 ir D0,1,2 blokų radiacinės stebėsenos atlikimas;
- tiekiamosios ir ištraukiamosios ventiliacijos sistemų modifikavimas 119 pastate, G1,2 ir D0,1,2 blokuose;
- techninė parama atliekant radiologinius tyrimus, kurių metu nustatomas radionuklidų aktyvumas kiekvieno objekto pastatų ir statinių statybinėse konstrukcijose. Radiologiniai tyrimai bus atliekami pagal projektą 1102.

119 pastato, G1,2 ir D0,1,2 blokų likutinės įrangos išmontavimo ir dezaktyvavimo darbų atlikimo metu, siekiant užtikrinti darbo zonų ventiliaciją ir sumažinti į atmosferą išmetamų teršalų kiekį, bus naudojami mobilieji filtravimo įrenginiai (MFI), kuriuose įrengta dviejų pakopų filtravimo sistema su HEPA filtrais, kurių valymo efektyvumas yra 99,95 %. Tokie MFI buvo ir yra sėkmingai naudojami IAE panašiais tikslais, išmontuojant įrangą pagal kitus projektus (B9-0, B9-5, 2205, 2206, 2207, 2213, 2214, 2101, 2102, 2203).

Atliekų smulkinimo ir dezaktyvavimo barai bus apsaugoti specialiu lokalizuojančiu apvalkalu. Barų viduje ištraukiamosios ventiliacijos sistema palaiko išretintą orą, todėl tarša neišplinta už barų ribų. Šių barų ventiliacijos sistemoje įrengtas ištraukiamasis ventiliatorius ir filtravimo įrenginys, kuriame yra pirminiai filtrai ir HEPA filtrai, kurių aerozolių ir kietųjų dalelių valymo efektyvumas yra 99,95 %.

Susmulkinus išmontavimo atliekas, jos bus supakuojamos ir išgabenamos į medžiagų radioaktyvumo (nebekontroliuojami lygiai) matavimo įrenginį (B10 kompleksas), kad po to šios atliekos ir medžiagos būtų perduotos laisvai naudoti arba grąžintos atliekų tvarkytojui pakartotiniam rūšiavimui, jeigu neatitinka atlaisvinimo nuo radiacinės kontrolės sąlygoms.

Vykdamas PŪV, išmontavimo atliekų transportavimas bus organizuojamas pagal IAE nustatytą tvarką ir instrukcijų reikalavimus. I ir D atlikimo metu naudota įranga, mechanizmai ir įrankiai bus utilizuojami, dezaktyvuojami, jei reikia, ir toliau naudojami atliekant analogiškus išmontavimo darbus pagal kitus AE projektus.

Informacija apie artimiausias gyvenamas teritorijas

Aplink IAE aikštelę 3 km spinduliu nustatyta sanitarinė apsaugos zona (toliau – SAZ). SAZ nėra nuolatinių gyventojų, ūkinė veikla apribota. Artimiausias gyvenamasis namas yra nuo PŪV vietos nutolęs į pietvakarius apie 3,5 km atstumu.

Informacija apie atliekų susidarymą ir tvarkymą

Visos atliekos, susidarancios vykdant 119 pastato ir G1,2, D0,1,2 bloku likutinės įrangos išmontavimo ir dezaktyvavimo darbus, tvarkomos kaip radioaktyviosios atliekos. Vykdant išmontavimo ir dezaktyvavimo darbus, susidaro pirminės atliekos (išmontavimo atliekos) ir antrinės atliekos. Pirminės atliekos – tai išmontuojama likutinė įranga ir jų komponentai. Antrinės atliekos – įrenginiai, įrankiai, medžiagos ir terpės, kurie panaudoti arba susidarantys, vykdant išmontavimo ir dezaktyvavimo darbus ir kurie turi būti utilizuoti. Pirminės atliekos (išmontavimo atliekos) yra kietosios atliekos, antrinės atliekos yra kietosios, skystosios ir dujų pavidalo (įskaitant aerozolius) atliekos.

Pagal kietųjų atliekų radioaktyviojo užterštumo matavimo rezultatus visos atliekos, susidarancios kontroliuojamoje zonoje, jų susidarymo vietoje skirstomos į radioaktyvias atliekas (RA) ir sąlyginai neradioaktyvias atliekas (SNA). Sąlyginai neradioaktyviosios atliekos – tai IAE kontroliuojamoje zonoje susidarancios atliekos, kurių radioaktyviojo užterštumo lygiai neviršija kontrolinių lygių, nustatytų IAE Radiometrinių ir dozimetrinių matavimų IAE atlikimo instrukcijoje – 0,20 $\mu\text{Sv/val.}$ ir 0,20 Bq/cm^2 . Patvirtinus medžiagų nebeontroliuojamųjų radioaktyvumo lygius matavimo įrenginiais, kad sąlyginai neradioaktyviosios atliekos neviršija nebeontroliuojamųjų radioaktyvumo lygių, jos klasifikuojamos kaip 0 klasės atliekos, kurios tvarkomos kaip neradioaktyviosios atliekos.

Vykdant 119 pastato ir G1,2, D0,1,2 bloku likutinės įrangos išmontavimo ir dezaktyvavimo darbus, susidarys 0, A klasių atliekos. Remiantis D1,2 ir G1,2 bloku pagrindinės technologinės įrangos atliekų dezaktyvavimo patirtimi, iki 92% A klasės atliekų dezaktyvuojamos iki 0 klasės. Iš patirties PAV ataskaitoje teigiama, kad 90% A klasės gelžbetonio radioaktyviųjų atliekų bus dezaktyvuotos iki 0 klasės, o 10% liks A klasės kaip skaldytas betonai iš taršos vietų.

Planuojama pirminių radioaktyviųjų atliekų masė pagal klases iki jų pirminio apdorojimo ir po dezaktyvavimo pateikiama lentelėje:

Likutinės įrangos atliekų klasė	0	A	B	C
Iki dezaktyvavimo, t	18794	4949	-	-
Po dezaktyvavimo, t	23347	396	-	-
Likutinės įrangos (gelžbetonio) atliekų klasė				
Iki dezaktyvavimo, t	-	39162	-	-
Po dezaktyvavimo, t	35246	3916	-	-

A klasės atliekos bus perkeltos laikinam saugojimui į buferinę saugyklą B19-1 (eksploatavimo pradžia – 2013 m. gegužės mėn.), vėliau galutinai sudėtos į Landfill atliekyną. 0 klasės atliekų tolesnė kontrolė yra nutraukiama ir jos tvarkomos pagal Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymą ir Atliekų tvarkymo taisykles. Išmontavimo atliekos, užterštos radioaktyviosiomis medžiagomis, kurių dezaktyvavimas neįmanomas arba ekonomiškai netikslingas, bus transportuojamos į Landfill atliekyną (B19) arba į KAAK (B3 projektas) perdirbimui ir laidojimui.

Be pirminių atliekų, vykdant 119 pastato ir G1,2, D0,1,2 bloku likutinės įrangos išmontavimo ir dezaktyvavimo darbus, susidaro ir antrinės atliekos, kurios nebus

dezaktyvuojamos. Antrinės atliekas sudaro kietos, skystos ir dujinės (įskaitant aerozolius) atliekos.

Kietosios antrinės atliekos renkamos, pakuojamos ir gabenamos tuose pačiuose transportavimo konteineriuose, kaip ir atitinkamos klasės pirminės atliekos. Kietosios antrinės atliekos yra:

- pjaustymo ir dezaktyvavimo atliekos – šlakas, metalo drožlės ir pjūvenos, dulkės ir kt.;
- panaudoti pjovimo elementai – abrazyviniai diskai, geležtės;
- panaudoti dezaktyvavimo įrenginio šratai;
- filtravimo elementai;
- naudotos asmeninės apsaugos priemonės;
- laikinoji transportavimo polietileno pakuotė ir grindų danga, keičiami sanitarinių šliuzų kilimėliai, STOP atitveriančios juostos ir kitos naudojamos eksploatacinės medžiagos.

Skystosios radioaktyviosios atliekos (SRA) planuojamos veiklos metu daugiausia susidaro atliekant darbo vietų dezaktyvavimo, išmontuotų įrenginių dezaktyvavimo ir deimantinės vielos aušinimo, pjaustant įrenginius, darbus. Naudojant drenažo vamzdžius, SRA bus išpilamos į turimą IAE spec. kanalizacijos drenažo sistemą ir bus nukreipiamos į skystųjų radioaktyviųjų atliekų perdirbimo kompleksą. Dujinės antrinės atliekos – suvirinimo dujos ir aerozoliai (tarp jų ir radioaktyvieji), susidarantys išmontavimo, smulkinimo ir dezaktyvavimo metu.

Preliminariais skaičiavimais kietųjų ir skystųjų antrinių atliekų kiekis detalizuotas PAV ataskaitos 3.3-1 lentelėje. Bendras antrinių atliekų kiekis numatomas: kietųjų 500,2 skystųjų 2974 m³.

Informacija apie nuotekų susidarymą ir PŪV poveikį vandeniui

IAE gamybinei veiklai užtikrinti naudojamas paviršinis ir artezinis vanduo. Paviršinio vandens šaltinis yra Drūkšių ežeras. Drūkšių ežero vanduo naudojamas technologinei įrangai aušinti. Artezinį vandenį Ignalinos AE tiekia VĮ „Visagino energija“, kuri eksploatuoja Visagino m. vandenvietės įrenginių kompleksą. Artezinis vanduo naudojamas technologiniams procesams, kurių metu naudojamas ypatingos kokybės vanduo, bei darbuotojų buitiniams poreikiams tenkinti (geriamas vanduo, vanduo higienos reikmėms).

Vykiant IAE 119 pastato, G1, G2, D0, D1, D2 blokuose likutinės įrangos išmontavimo ir dezaktyvavimo darbus, paviršinis vanduo nebus naudojamas. Technologinėms reikmėms ir personalo sanitarinėms bei higienos reikmėms bus naudojamas tik artezinis vanduo. Vandens suvartojimas technologinėms reikmėms bus neženklus, naudojamo vandens kokybės pakeitimų dėl planuojamos veiklos nenumatoma. Kadangi planuojama veikla bus vykdoma IAE personalo jėgomis, IAE buitinių nuotekų kiekis dėl PŪV darbų nepadidės. Buitinės nuotekos bus surenkamos į nuotekų surinkimo sistemą ir perpumpuojamos apdorojimui į VĮ „Visagino energija“ valymo įrenginių kompleksą. Gamybinės nuotekos darbo zonose susidarys atliekant drėgną patalpų valymą, dėl vandens kondensato šildymo, ventiliacijos ir oro kondicionavimo sistemoje, susirenkančio kondicionavimo ir šildymo sistemų padėkluose. Dėl įrenginių dezaktyvavimo susidarys skystosios radioaktyviosios atliekos. Išmontavimo ir dezaktyvavimo darbų metu visos susidarantys gamybinės nuotekos ir skystosios radioaktyviosios atliekos bus surinktos ir perdirbtos IAE esančiame skystųjų atliekų perdirbimo komplekse. Šiame komplekse radioaktyvieji skysčiai yra garinami, atskiriant švarųjį skystį nuo radioaktyviųjų nuosėdų. Švarųjį skystį galima tvarkyti kaip neradioaktyviąsias atliekas, arba jis gali būti pakartotinai naudojamas IAE reikmėms kaip techninis vanduo. Išgarintas radioaktyvusis koncentratas sukietinamas, maišant jį su rišamąja medžiaga – cemento kompaundu. Cementuotos atliekos saugomos IAE aikštelėje esančioje saugykloje (158/2 past.).

Paviršinės nuotekos iš IAE teritorijos į aplinką (Drūkšių ežerą) išleidžiamos per paviršinių nuotekų kanalus, kuriuose įrengti mechaniniai naftos sulaikymo įrenginiai. Atsižvelgiant į tai, neigiamas PŪV poveikis požeminiams ir paviršiniams vandenims nenumatomas.

Informacija apie galimą PŪV poveikį aplinkos orui

Vykdamas PŪV, aplinkos oro teršalai susidarys išmontuojant ir dezaktyvuojant likutinę įrangą, taip pat eksploatuojant transportą, gabenantį išmontavimo ir dezaktyvavimo medžiagas. Siekiant vykdyti įrenginių išmontavimo ir fragmentavimo darbus, bus naudojami mechaninis pjaustymas bei pjaustymas dujomis, liepsna ir plazminis pjaustymas. Teršalai, išsiskiriantys pjaustant mechaniniu būdu – kietosios dalelės (aerzolių dulkės), pjaustant dujomis ir liepsna, plazminiu būdu – dujos (azoto ir anglies oksidai) bei suvirinimo aerzoliai. Daugiausia likutinės įrangos pagrindinis pjaustymo būdas, vykdamas I ir D darbus, bus mechaninis.

Planuojamos ūkinės veiklos metu susidarantys teršalai bus išmetami į aplinkos atmosferą iš kelių šaltinių:

- iš D0, D1, G1 blokų spec. ventiliacijos sistemos (1WZ59 300000 m³/val.) per 101/1 past. ventiliacijos vamzdį (išmetimo šaltinis 001. Išmetimų debitas iš 101/1 past. vamzdžio yra 1200000 m³/val.);

- iš 119 past. per 5 ventiliatorius, įrengtus ant stogo (po 11390 m³/val.), (išmetimo šaltinis 111÷115);

- iš G2, D2 blokų spec. ventiliacijos sistemos (2WZ59 300000 m³/val.) per 101/2 past. ventiliacijos vamzdį (išmetimo šaltinis 002. Išmetimų debitas iš 101/2 past. vamzdžio yra 1200000 m³/val.).

Siekiant išvalyti darbo zonos orą nuo teršalų, susidarančių likutinės įrangos I ir D metu, taip pat siekiant minimalizuoti teršalų išmetimą į atmosferą, išmontavimo atliekų apdorojimo barai (dezaktyvavimo baras ir smulkinimo baras) bus apsaugoti specialia lokalizuojančia konstrukcija. Baruose ištraukiamąją ventiliaciją bus palaikomas oro išretinimas ir tai užtikrins taršos nepasklidimą už barų ribų. Šių barų ventiliacijos sistemoje įrengti ištraukiamasis ventiliatorius ir filtravimo mazgas, kuriame yra išankstiniai filtrai ir HEPA filtrai, kurių efektyvumas valant nuo aerzolių ir kietųjų dalelių iki 0,3 μg – 99,997%. Išvalytas oras išmetamas į ištraukiamąją sistemą 1WZ59. Atliekant darbus 119 pastate, G1,2, D0,1,2 blokuose, bus naudojami mobilieji filtravimo įrenginiai (MFI), kuriuose įrengti H-13 klasės HEPA filtrai. Valymo efektyvumas bus 99,95 %. Be to, numatytas dulkių siurblių su H-13 klasės HEPA filtrais naudojimas likutinėms dulkėms šalinti.

PAV ataskaitoje PŪV metu susidariusias I ir D medžiagas gabenančio transporto išmetimai apskaičiuoti pagal Teršalų, išmetamų į atmosferą iš mašinų su vidaus degimo varikliais, vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1998-07-13 įsakymu Nr. 125, reikalavimus, apytikriai sudarys: anglies oksidas CO – 745 kg (62,1 kg/metus), angliavandeniliai CH – 203 kg (16,9 kg/metus), azoto oksidai NO_x – 84 kg (7,0 kg/metus), sieros dioksidas SO₂ – 3 kg (0,3 kg/metus), kietosios dalelės – 12 kg (1,0 kg/metus).

Per visą 119 pastato ir G1,2, D0,1,2 blokų likutinės įrangos išmontavimo darbų atlikimo laikotarpį pagal projektą (12 metų) į atmosferą bus išmesta 1113,4 kg teršalų, (per metus teršalų bus 92,9 kg). PAV ataskaitoje yra pateikiama išvada, kad PŪV metu oro teršalų koncentracija aplinkos ore, atsižvelgiant į visos IAE veiklos foninę taršą, neženkliai įtakos ir neviršys oro taršos ribinių reikšmių, nustatytų pagal normatyvinių dokumentų reikalavimus (žr. PAV ataskaitos 4.2.-13 lentelė).

Informacija apie PŪV radiologinį poveikį

IAE yra parengusi Radionuklidų išmetimo iš Ignalinos AE į aplinką planą, suderintą su Radiacinės saugos centru ir Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija, kuriame nustatyta, kad apribotoji metinė efektinė reprezentanto gaunama dozė, atsirandanti dėl radionuklidų srauto į aplinkos orą, yra lygi 0,1 mSv ir 0,1 mSv dėl radionuklidų srauto į aplinkos vandenį. PAV ataskaitoje pateikiami duomenys, kad reprezentanto apšvitos dozė dėl IAE radioaktyviųjų išmetimų į aplinkos orą 2019 ir 2020 m. sudarė 3,48% ir 1,79% nuo metinės efektinės dozės, tai yra nuo 0,1 mSv.

Oru sklindančių radioaktyviųjų medžiagų, vykdant likutinės įrangos išmontavimą ir dezaktyvavimą, pagrindiniai šaltiniai yra technologinės operacijos, kurių metu susidaro aerozoliai (išmontuojamos įrangos dujinis ir mechaninis pjaustymas). PAV ataskaitos duomenimis PŪV metu susidarantių aerozolių tik 10,4% yra radioaktyvūs ir per visą darbų vykdymo periodą (12 metų) dėl PŪV į atmosferą bus išmesta 0,216 kg aerozolių arba 0,018 kg/metus. Radioaktyviųjų išmetimų aktyvumas ir reprezentanto dozės dėl radionuklidų, patenkančių į aplinką su aerozolių išmetimais dėl PŪV yra pateiktos PAV ataskaitos 4.2-17 ir 4.2-18 lentelėse.

Reprezentanto metinė efektinė dozė dėl PŪV sudaro $7,97E-13$ Sv, ir yra žymiai mažesnė nuo metinės apribotosios dozės - 0,1 mSv, o dozė dėl potencialaus radioaktyviųjų išmetimų poveikio per visą PŪV periodą sudarys $9,55E-12$ Sv. PAV ataskaitos duomenimis PŪV poveikis IAE radionuklidų išmetimo į aplinką dydžiui ir reprezentanto dozėms bus neženklus (žr. PAV ataskaitos 4.2-19 ir 4.2-20 lenteles) ir dėl to nenumatyta jokių papildomų radiologinio poveikio mažinimo priemonių. PŪV metu bus užtikrinama radioaktyviųjų išmetimų į aplinkos orą, taip pat į darbo patalpų orą stebėseną.

Informacija apie PŪV poveikį dirvožemiui ir žemės gelmėms

PŪV bus laikino pobūdžio, PŪV metu išmontavimo ir dezaktyvavimo darbai bus atliekami taip, kad dirvožemis, esant normalioms eksploatavimo sąlygoms ir taikant pasiūlytas technologijas, nebus teršiamas, t.y. dėl žemiau išvardintų veiksnių nenumatomas joks poveikis dirvožemiui:

- dėl planuojamos veiklos nebus atliekami jokie žemės darbai, kurie turėtų poveikio dirvožemiui, t.y. dirvožemiui nebus jokio fizinio poveikio;
- visa planuojama ūkinė veikla bus vykdoma 101/1,2 pastate;
- skystosios atliekos išleidžiamos į esamą drenažo sistemą ir išleidžiamos į esamus valymo įrenginius;
- prieš išgabenant susidariusios kietosios atliekos bus pakuojamos pagal saugaus atliekų transportavimo reikalavimus atitinkamai atliekų klasei;
- atliekų pervežimui naudojamos transporto priemonės juda asfaltuotais keliais ir pakraunamos atliekų konteneriais asfaltuotose aikštelėse.

PAV ataskaitos duomenimis 119 pastato ir G1,2, D0,1,2 blokų likutinės įrangos išmontavimo ir dezaktyvavimo darbų vykdymo metu neplanuojama vykdyti statybos darbų, pastatų griovimo, išimti ir perkelti gruntą, todėl jokio radiologinio ar neradiologinio poveikio geologinei žemės struktūrai nenumatoma.

Informacija apie PŪV poveikį biologinei įvairovei

PŪV bus vykdoma IAE pramoninės aikštelės teritorijoje, kurioje nenustatytos jokios pagal atitinkamus Lietuvos ir Europos Sąjungos teisės aktus saugomos floros ir faunos rūšys, projekto vykdymas neturės poveikio biologinei įvairovei už IAE pramoninės aikštelės ribų.

Informacija apie PŪV poveikį kraštovaizdžiui ir kultūros paveldo objektams

Dėl PŪV, vykdant 119 pastato, G1,2, D0,1,2 blokų likutinės įrangos išmontavimo ir dezaktyvavimo darbus, nenumatyta vykdyti pastatų išmontavimo (griovimo), rekonstrukcijos darbų, taip pat nenumatomi jokie darbai už IAE aikštelės ribų, todėl nebus poveikio aikštelės kraštovaizdžiui, taip pat kraštovaizdžiui už aikštelės ribų, įskaitant Visagino miestą.

Kultūrinio paveldo vietovė, esanti arčiausiai IAE teritorijos, yra Stabatiškės dvarvietė (kaimavietė), nutolusi apie 1 km atstumu į pietryčius nuo IAE aikštelės. Kiti kultūros paveldui svarbūs objektai – Čeberakų, Pasamanės (vadinamo Bažnyčiakalniu) piliakalniai, Lapušiskės, Sausalio (vadinamo Žuvėdrų kapais) pilkapynai ir kt. yra kiek atokiau nutolę nuo IAE. PŪV bus vykdoma IAE pramoninės aikštelės ribose, todėl poveikio kultūros paveldo objektams nenumatoma.

Informacija apie PŪV poveikį socialinei – ekonominei aplinkai

PŪV bus vykdoma IAE aikštelėje pasitelkiant IAE darbuotojus. IAE yra reikiami darbo jėgos išteklių su atitinkama kvalifikacija ir patirtimi, įgyta įgyvendinant kitų IAE blokų įrangos

išmontavimo ir dezaktyvavimo projektus. PAV ataskaitoje yra pateikiama informacija, kad reikšmingo poveikio socialinei – ekonominei aplinkai dėl PŪV nenumatoma.

Informacija apie PŪV poveikį visuomenės sveikatai

PAV metu atliktas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas. Veikla, kurios poveikis šiuo metu vertinamas, IAE nėra nauja. Darbai, kuriuos planuojama atlikti, jau eilę metų yra atliekami IAE, t.y. vykdant kitus eksploatavimo nutraukimo projektus. PAV ataskaitoje išnagrinėtas galimas poveikis IAE darbuotojų ir visuomenės sveikatai, įvertinti profesinės rizikos veiksniai, potencialiai galintys turėti poveikį IAE darbuotojams. Siekiant išvengti galimo kenksmingų ir pavojingų veiksnių poveikio, numatoma naudoti kolektyvines ir asmenines apsaugos priemonės. Atsižvelgiant į rizikos veiksnius, bus parinktos ir pritaikytos asmeninės apsaugos priemonės. Atsižvelgiant į PŪV pobūdį, PAV ataskaitoje įvertinti šie visuomenės sveikatos veiksniai: radiologinis poveikis, neradiologinio pobūdžio poveikis ir rizika darbuotojams.

Pagal atlikto vertinimo rezultatus reprezentantų apšvitos bendrosios dozės reikšmė per visą 119 pastato, G1,2, D0,1,2 blokų likutinės įrangos I ir D darbų vykdymo laikotarpį bus $9,55E-12$ Sv, reprezentantų apšvitos maksimali metinė dozė bus $7,97E-13$ Sv. Įvertintas poveikis yra labai neženklus, palyginus su reprezentanto apribotąja metine efektine doze, kuri yra lygi $0,2$ mSv.

Atsižvelgiant į tai, kad artimiausios gyvenvietės yra nutolusios nuo PŪV vietos, poveikis gyventojų sveikatai IAE regione nenumatomas. Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją, dėl PŪV įgyvendinimo esamos SAZ ribų keisti nereikia.

Informacija apie PŪV monitoringą

Aplinkos monitoringas vykdomas IAE pramoninės aikštelės teritorijoje, sanitarinės apsaugos zonos ir 30 km stebėjimo zonos ribose. IAE vykdomą aplinkos monitoringą sudaro aplinkos cheminės būklės stebėseną ir aplinkos radiologinės būklės stebėseną. Vykdamas aplinkos cheminės būklės stebėseną, kontroliuojami iš IAE į aplinkos orą ir vandenį išmetami ir išleidžiami cheminiai teršalai, įskaitant šiltnamio efektą sukeliančias dujas, telkinio aušintuvo vandens kokybę, IAE pramoninės aikštelės ir kitų objektų požeminiai vandenys, paviršinės (lietaus) nuotekos iš IAE pramoninės aikštelės teritorijos į aplinką.

Vykdamas aplinkos radiologinės būklės stebėseną, kontroliuojami IAE vandens išleidimai ir dujų išmetimai, radionuklidų aktyvumas aplinkos objektuose, reprezentantų apšvitos dozės, meteorologiniai parametrai, atliekamas radionuklidų iš visų IAE pastatų ir įrenginių išmetimų ir išleidimų šaltinių monitoringas, gyventojų apšvitos ir dozės galios monitoringas.

Taip pat vykdoma darbuotojų individualioji dozimetrinė kontrolė, darbo vietų stebėseną pagal kiekvieniems metams rengiamą IAE darbuotojų ir darbo vietų apšvitos stebėsenos programą ir IAE radiacinės saugos užtikrinimo stebėsenos grafiką. Darbuotojų ir darbo vietų apšvitos monitoringas vykdomas, siekiant įvertinti radiacinės saugos priemonių efektyvumą, užtikrinant radiacinės saugos požiūriu saugias darbo sąlygas, atsižvelgiant į sistemingai atliekamą lygiavertės dozės, oro ir paviršinio radioaktyviojo užterštumo bei darbuotojų efektinės dozės matavimų rezultatus, bei palaikyti IAE personalo leistinas dozes minimaliame lygyje.

Personalo išorinės apšvitos individualioji stebėseną, vykdamas 119 pastato, G1,2, D0,1,2 blokų likutinės įrangos išmontavimą ir dezaktyvavimą, bus atliekama „RADOS“ sistemos termoluminescenciniais dozimetrais (pagrindinis dozimetras), komplekto KDT-02M TLD-500K dozimetrais (avarinė kontrolė), individualiaisiais elektroniniais tiesioginio parodymo dozimetrais RAD-62, DMC–2000, EPD-Mk2, EPD-N2 (operatyvinė kontrolė).

Personalo vidinės apšvitos individualioji stebėseną, vykdamas PŪV, bus atliekama žmogaus spinduliuotės skaičiuoklio „ACCUSCAN 2260-G2KG“ gama spektrometrine matavimo sistema.

Informacija apie atliktą rizikos analizę

Pagal PAV ataskaitoje atliktą PŪV galimų avarijų rizikos vertinimą, reikšmingos PŪV rizikos dėl ekstremaliųjų įvykių ir situacijų nenumatoma. PAV apimtyje yra atlikta rizikos analizė, išnagrinėti galimų avarijų scenarijai, jų priežastys ir pasekmės. Kiekvienam scenarijui yra priskirtas rizikos lygis bei numatytos priemonės galimoms avarijoms išvengti bei jų poveikiui

sumažinti, kurios apima taikomų saugos reikalavimų laikymąsi, asmeninių apsaugos priemonių naudojimą, mokymą bei instruktavimą ir kitas technines bei organizacines priemones.

6. Priemonių, numatytų neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, sumažinti, kompensuoti ar jo pasekmėms likviduoti, aprašymas:

6.1. Dezaktyvavimo baruose įrengtas apsauginis lokalizuojantis apvalkalas ir kameros, skirtos dezaktyvuoti sausuoju ir drėgnuoju būdu. Siekiant užtikrinti, kad tarša neišplistų už dezaktyvavimo barų ribų, jų viduje palaikomas oro išretinimas, naudojant ištraukiamosios ventiliacijos sistemą.

6.2. Siekiant sumažinti PŪV poveikį aplinkos orui, visuomenės sveikatai, užtikrinti darbo zonų ventilaciją, PŪV metu oro teršalai bus valomi mobiliais filtravimo įrenginiais, taip pat esamais didelio efektyvumo aeroliniais filtrais, įrengtais ventiliacijos sistemoje.

6.3. PŪV metu apie 93,15 % radioaktyviųjų atliekų bus dezaktyvuota iki nebecontroliuojamųjų radioaktyvumo lygių (0 klasė). A klasės atliekos, kurios sudarys apie 6,85 % išmontavimo atliekų masės, bus talpinamos į B19 komplekso ISO puskonteinerius ir vežamos į B19-1 buferinę saugyklą, o po to galutinai dedamos į Landfill atliekyną.

6.4. Gamybinės nuotekos, siekiant užkirsti kelią radionuklidams patekti į aplinką, bus perdirbtos kaip potencialiai radioaktyviosios nuotekos, jas perpumpuojant į IAE skystųjų radioaktyviųjų atliekų perdirbimo kompleksą.

6.5. IAE sertifikuotos laboratorijos užtikrina nuolatinę gruntinio vandens stebėseną, paviršinių ir gamybinių nuotekų, išleidžiamų į Drūkšių ežerą, stebėseną, taip pat Drūkšių ežero stebėseną.

6.6. PAV ataskaitoje numatytos faktinių radioaktyviųjų išmetimų į aplinkos orą, taip pat darbo vietų apšvitos stebėsenos.

6.7. PAV ataskaitos skyriuje „Rizikų atranka ir klasifikavimas, vykdant PŪV“ numatytos šios priemonės:

- Galiojančių IAE darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų vykdymas;
- Asmeninių apsaugos priemonių naudojimas;
- Personalo apmokymas ir instruktavimas;
- Įspėjamųjų ženklų ir aptvėrimo zonų įrengimas;
- Šlako gaudyklių, gaisrinės signalizacijos panaudojimas;
- Mobiliojo filtravimo įrenginio garsinė ir vizualinė įspėjamoji signalizacija;
- Darbo zonų radiologinė stebėseną;
- Darbo zonų ventiliacija, oro radiacinės stebėsenos vykdymas;
- Darbo zonų ventiliacijos ir oro valymo HEPA filtrais sistemų įrengimas
- Izolijuojančių medžiagų naudojimas, transportuojant išmontuotus elementus (pavyzdžiui, vyniojimas į polietileno plėvelę)
- Radioaktyviųjų atliekų konteinerių ekranavimas ir kt.

6¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

PŪV bus vykdoma IAE pramoninės aikštelės teritorijoje, kurioje nenustatytos jokios pagal atitinkamus Lietuvos ir Europos Sąjungos teisės aktus saugomos floros ir faunos rūšys. PŪV metu nenumatoma vykdyti statybos darbų, naujų pamatų įrengimo darbų, žemės išėmimo ir perkėlimo darbų bei papildomų nuotekų išmetimo į aplinką. PŪV nesusijusi su Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijomis, artimiausia paukščių ir buveinių apsaugai svarbios teritorija – Drūkšių ežeras (kodas LTZAR0029, LTZARB003) yra nutolusi apie 0,4 km atstumu. Dėl PŪV įgyvendinimo nepasikeis į aplinką išleidžiamų nuotekų kiekiai, PŪV neturės šiluminio poveikio Drūkšių ežerui. Dėl šių priežasčių poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos dėl PŪV nebus.

7. Pateiktos poveikio aplinkai vertinimo subjektų išvados:

7.1. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija 2022-02-01 raštu Nr. 22.1-81 „Dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo (2301, 2302 projektai)“ pateikė išvadą, kad pritaria patikslintai PAV ataskaitai ir PŪV yra galima branduolinės saugos požiūriu.

7.2. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Utenos departamentas 2021-12-21 raštu Nr. (9-11-14.3.3-Mr)2-144339 „Dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos“ pritarė PAV ataskaitai.

7.3. Radiacinės saugos centras 2021-12-13 raštu Nr. (1.11E)2-3445 „Dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo (2301, 2302 projektai)“ pateikė išvadą, kad PAV ataskaita yra derinama su siūlymu ataskaitoje vartojamą sąvoką „tūrinis aktyvumas“ keisti sąvoka „aktyvumo koncentracija“.

7.4. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos 2022-03-24 raštu Nr. 9.4-730 „Dėl poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos“ pritarė PAV ataskaitai.

7.5. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Panevėžio – Utenos teritorinis skyrius 2021-12-06 raštu Nr. 2PU-1070-(9.38-PU) „Dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo (2301, 2302 projektai)“ pritarė PAV ataskaitai ir PŪV.

7.6. Visagino savivaldybės administracija 2021-12-21 raštu Nr. (4.15E)1-5375 „Dėl visuomenės informavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo (projektas 2102)“ pritarė PAV ataskaitai ir PŪV.

8. Visuomenės informavimas ir dalyvavimas

Informacija apie visuomenės viešą supažindinimą su PAV ataskaita buvo skelbiama dienraštyje „Lietuvos rytas“ (2021-11-04), vietiniame Visagino miesto savaitraštyje „VIS INFO“ (2021-11-05) ir 2021-11-03 skelbimas buvo paskelbtas Visagino savivaldybės (<http://www.visaginas.lt>) ir Ignalinos AE (<http://www.iae.lt>) internetiniuose puslapiuose. Elektroninę PAV ataskaitos versiją buvo galima peržiūrėti ir laisvai atsisiųsti iš Ignalinos AE internetinio puslapio (<http://www.iae.lt>). Atsižvelgiant į susidariusią nepalankią epideminę COVID-19 situaciją, susirinkimas su visuomene dėl PAV ataskaitos įvyko nuotoliniu būdu 2021-11-26 16 val. per korporatyvinę platformą Microsoft TEAMS. Praėjus valandai nuo viešo pristatymo paskelbtos pradžios, nebuvo sulaukta nei vieno visuomenės atstovo. Todėl buvo konstatuota, kad visuomenė nėra suinteresuota planuojama ūkine veikla ir viešo supažindinimo procedūra yra atlikta.

Aplinkos apsaugos agentūra 2022-04-27 savo tinklalapyje <https://aaa.lrv.lt/> nuorodoje Veiklos sritys > Poveikio aplinkai vertinimas (PAV) > 2022 metai paskelbė visuomenei apie gautą PAV ataskaitą. Per nustatytą terminą pasiūlymų dėl PAV ataskaitos iš suinteresuotos visuomenės negauta. Iki sprendimo priėmimo PAV proceso dalyviai informacijos dėl galimų pažeidimų nustatant, apibūdinant ir įvertinant galimą PŪV poveikį aplinkai ar vykdant PAV procedūras nepateikė.

9. Tarpvalstybinės konsultacijos

Ignalinos AE 119 pastato, G1, G2, D0, D1, D2 blokų pagrindinės technologinės įrangos išmontavimui jau buvo atliktos PAV procedūros, priimti sprendimai dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai (dėl 119 pastato – 2011-08-16 sprendimas Nr. (2.1)-A4-2612, dėl G1 bloko – 2011-06-09 sprendimas Nr. (2.1)-A4-1842, dėl G2 bloko – 2013-12-02 sprendimas Nr. (2.6)-A4-4493, dėl D0, D1, D2 blokų – 2015-06-15 sprendimas Nr. (15.9)-A4-6564) ir pagrindinė technologinė įranga jau yra išmontuota. Likutinė inžinerinių sistemų įranga bus išmontuojama, siekiant galutinai sutvarkyti ir paruošti pastatus tolimesniam jų griovimui.

Atsižvelgiant į tai, Aplinkos ministerija, kaip Vyriausybės įgaliota institucija, koordinuojanti tarpvalstybinio poveikio aplinkai vertinimo procesą, vadovaudamasi PAV įstatymo 9 straipsnio nuostatomis, 2022-05-16 raštu Nr. (10)-D8(E)-2658 konstatavo, kad reikšmingas neigiamas tarpvalstybinis poveikis nenumatomas, todėl tarpvalstybinio poveikio aplinkai vertinimo pagal Jungtinių Tautų Europos Ekonominės Komisijos Konvenciją dėl

poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste nuostatas atlikti nereikia.

10. Sprendime nustatytos sąlygos:

10.1. PŪV užsakovas apie priimtą sprendimą dėl PŪV galimybių turi informuoti visuomenę Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005-07-15 įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

10.2. Įrenginių išmontavimo ir dezaktyvavimo projekte turi būti numatytos priemonės, užtikrinančios darbų saugą įrenginių išmontavimo ir dezaktyvavimo metu, kaip tai numatyta PAV ataskaitoje.

10.3. PŪV užsakovas privalo užtikrinti visų nuotekų iš kontroliuojamosios zonos radiacinę kontrolę (įskaitant nuotekas iš sanitarinių mazgų).

10.4. Atsižvelgiant į tai, kad PAV ataskaitoje radionuklidų aktyvumas išmetime į orą buvo įvertintas darant prielaidą, kad aerozolių filtrų valymo efektyvumas bus 99,95 %, PŪV užsakovas privalo užtikrinti, kad toks efektyvumas bus pasiektas jų eksploatacijos metu arba PAV ataskaitoje nurodytas radionuklidų aktyvumas išmetime į orą neviršys apskaičiuoto.

10.5. PŪV užsakovas savo lėšomis privalo įgyvendinti PAV ataskaitoje numatytas priemones neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, sumažinti, kompensuoti ar jo pasekmėms likviduoti.

10.6. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už PAV ataskaitoje pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

11. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant sprendimą:

11.1. PAV ataskaitą nagrinėję ir išvadas pateikę PŪV poveikio aplinkai vertinimo subjektai, vadovaudamiesi PAV įstatymo 10 straipsnio nuostatomis, pritarė PAV ataskaitai ir neprieštaravo dėl PŪV galimybių.

11.2. PAV ataskaitos rengėjas pagal Visuomenės informavimo tvarkos aprašo reikalavimus tinkamai informavo visuomenę apie PŪV. PAV dokumentų rengėjas įvertino suinteresuotos visuomenės teiktus pasiūlymus ir pastabas.

11.3. Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją per visą 119 pastato ir G1,2, D0,1,2 blokų likutinės įrangos išmontavimo ir dezaktyvavimo laikotarpį (12 metų) į atmosferą bus išmesta 1113,4 kg teršalų, (per metus teršalų bus 92,9 kg). PŪV vykdymo metu teršalų koncentracija aplinkos ore, netgi atsižvelgiant į foninę taršą, ne tik neviršys oro taršos slenkstinių verčių, nustatytų pagal normatyvinių dokumentų reikalavimus, bet ir bus ženkliai mažesnė nei nustatytos ribinės vertės.

11.4. Pagal PAV ataskaitoje atlikto vertinimo rezultatus reprezentanto metinė efektinė dozė dėl radioaktyviųjų išmetimų į aplinkos orą bus $7,97E-10$ mSv, kas sudaro $7,97E-07$ % nuo pusės (0,1 mSv) apribotosios apšvitos dozės, lygios 0,2 mSv. Galimas radiologinis poveikis aplinkos komponentams už IAE pramoninės aikštelės ribų dėl radioaktyviųjų išmetimų į aplinką numatomas kaip nereikšmingas. PŪV taip pat neigiamai nepaveiks esamos radiologinės situacijos IAE aikštelėje ir neturės neigiamos įtakos darbuotojams.

11.5. 119 pastato ir jo blokų pagrindinės technologinės įrangos išmontavimui jau buvo atliktos PAV procedūros ir priimti sprendimai dėl PŪV poveikio aplinkai (dėl 119 pastato – 2011-08-16 sprendimas Nr. (2.1)-A4-2612, dėl G1 bloko – 2011-06-09 sprendimas Nr. (2.1)-A4-1842, dėl G2 bloko – 2013-12-02 sprendimas Nr. (2.6)-A4-4493, dėl D0, D1, D2 blokų – 2015-06-15 sprendimas Nr. (15.9)-A4-6564), pagrindinė technologinė įranga jau yra išmontuota, todėl PŪV neturės jokio poveikio kaimyninių valstybių (Lenkijos, Baltarusijos ir Latvijos) socialiniai ir ekonominei aplinkai, aplinkos gamtiniams komponentams, taip pat šių šalių gyventojų sveikatai.

11.6. PŪV metu apie 93,15 % radioaktyviųjų atliekų bus dezaktyvuota iki nebekontroliuojamųjų radioaktyvumo lygių (0 klasė). A klasės atliekos, kurios sudarys apie 6,85

% išmontavimo atliekų masės, bus talpinamos į B19 komplekso ISO puskonteinerius ir vežamos į B19-1 buferinę saugyklą, o po to galutinai dedamos į Landfill atliekyną. Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją atliekų tvarkymas atitinka Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo ir kitų atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.

11.7. IAE turi ilgametę patirtį, įgytą rengiant PAV ataskaitas, saugos analizės ataskaitas ir vykdant ankstesnius išmontavimo ir dezaktyvavimo projektus (B9-0, B9-1, B19-1, B2/3/4, 2207, 2214, 2203, 2101), turi pakankamą kvalifikuotų darbuotojų, turinčių pavojingų radiaciniu požiūriu darbų atlikimo patirties ir žinių, kiekį. Vykdam darbus pagal nurodytus projektus, jokių incidentų ir avarinių situacijų neužfiksuota, ir tai patvirtina pakankamą ir teisingą atliekamų darbų radiacinės ir darbų saugos užtikrinimo organizacinių ir techninių priemonių parinkimą.

11.8. IAE esamos procedūros, reglamentuojančios organizacines ir technines priemones, vykdant pavojingus radiaciniu požiūriu darbus, taip pat dozimetrinės kontrolės sistema užtikrina darbuotojų radiacinę saugą.

11.9. Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją, naudojant poveikį aplinkai mažinančias priemones ir vykdant sprendimo 10 punkte nustatytas sąlygas, PŪV įgyvendinimas nesukels reikšmingo neigiamo poveikio aplinkos orui, vandeniui, dirvožemiui ir žemės gelmėms, saugomoms teritorijoms ir biologinei įvairovei, kraštovaizdžiui, kultūros paveldo objektams, visuomenės sveikatai bei šių aplinkos komponentų tarpusavio sąveikai.

11.10. Pagal PAV ataskaitoje atliktą PŪV galimų avarių rizikos vertinimą, reikšmingos PŪV rizikos dėl ekstremaliųjų įvykių ir situacijų nenumatoma. PAV apimtyje yra atlikta rizikos analizė, išnagrinėti galimų avarių scenarijai, jų priežastys ir pasekmės. Kiekvienam scenarijui yra priskirtas rizikos lygis bei numatytos priemonės galimoms avarijoms išvengti bei jų poveikiui sumažinti, kurios apima taikomų saugos reikalavimų laikymąsi, asmeninių apsaugos priemonių naudojimą, mokymą bei instruktavimą ir kitas technines bei organizacines priemones.

12. Sprendimo pobūdis:

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 2 punktu, priimamas sprendimas: planuojama ūkinė veikla – Ignalinos AE 119 pastato, G1, G2, D0, D1, D2 blokų likutinės įrangos išmontavimas ir dezaktyvavimas (2301, 2302 projektai) – leistina pagal parengtą PAV ataskaitą.

Sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai yra priimtas pagal pateiktą PAV ataskaitą, kuri paskelbta Aplinkos apsaugos agentūros tinklalapyje <https://aaa.lrv.lt/> nuorodoje *Veiklos sritys > Poveikio aplinkai vertinimas (PAV) > 2022 metai > 6. Informacija apie gautas planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitas 2022 m. > Utenos regionas*, ir yra šio sprendimo sudedamoji dalis.

Šį sprendimą Jūs turite teisę apskusti Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo jo paskelbimo arba įteikimo dienos.

**Sprendimo dėl Ignalinos AE 119 pastato, G1, G2, D0, D1, D2 blokų likutinės įrangos
išmontavimo ir dezaktyvavimo (2301, 2302 projektai) galimybių
2022- Nr. (30.2)-A4(E)**

Adresatų sąrašas

Visagino savivaldybės administracija
El. p. visaginas@visaginas.lt

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie
Sveikatos apsaugos ministerijos
Utenos departamentas
El. p. utena@nvsc.lt

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie
Vidaus reikalų ministerijos
El. p. pagd@vpgt.lt

Kultūros paveldo departamentas prie
Kultūros ministerijos Panevėžio-Utenos teritorinis skyrius
El. p. panevezys-utena@kpd.lt

Radiacinės saugos centras
El. p. rsc@rsc.lt

Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija
El. p. atom@vatesi.lt

Žiniai
LR Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos
Siunčiama per e.pristatymas sistemą